

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 16.4.2024
COM(2024) 173 final

ANNEX 3

BILAG

til

**Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske Råd, Rådet, Det
Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget**

Schengenstatusrapport 2024

BILAG 3

Opfølgingsrapport om situationen ved de indre grænser

Oktober 2023 — marts 2024

Indledning

Kommissionen vedtog den 23. november 2023 henstilling (EU) 2024/268 om samarbejde mellem medlemsstaterne for så vidt angår alvorlige trusler mod den interne sikkerhed og den offentlige orden på området kontrol ved de indre grænser¹. Henstillingen blev ledsaget af et arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene med en rapport om Schengenkoordinatorens høring af de medlemsstater, der er berørt af genindførelsen af kontrol ved de indre grænser mellem maj og november 2023². I henstillingen gennemgik Kommissionen på ny de henstillinger, der blev vedtaget i de foregående år, suppleret med de erfaringer, der er gjort siden deres vedtagelse, og som kan hjælpe medlemsstaterne med at bekæmpe alvorlige trusler mod den offentlige orden eller den interne sikkerhed inden for Schengenområdet³. Ifølge henstillingen har Schengenkoordinatoren til hensigt at fortsætte dialogen med medlemsstaterne for at støtte dem i forbindelse med gennemførelsen af denne henstilling og regelmæssigt at rapportere til Schengenrådet om status for gennemførelsen og de fremskridt, der gøres. Medlemsstaterne støttede kraftigt henstillingen og viste, at de var rede til at vedtage foranstaltningerne i henstillingen.

Siden vedtagelsen af henstillingen har Kommissionens tjenestegrene afholdt flere møder med de medlemsstater, der er berørt af genindførelsen af kontrol ved de indre grænser, for at drøfte gennemførelsen af foranstaltningerne i henstillingen. Møderne blev afholdt inden for rammerne af den igangværende dialog om kontrol ved de indre grænser, der blev indledt i efteråret 2022, og byggede på bedste praksis under høringsprocessen vedrørende de meddelelser, som Danmark, Tyskland, Frankrig, Østrig, Norge og Sverige har indgivet for perioden maj-november 2023, som sammenfattet i rapporten af 23. november 2023⁴.

Siden oktober 2023 har medlemsstaterne desuden som reaktion på det stigende migrationspres ved EU's ydre grænser og stigningen i terrortrusler på tværs af Schengenområdet genindført kontrol ved nye afsnit af de indre grænser. Det drejer sig om den østrigsk-tjekkiske og østrigsk-slovakiske landgrænse, den tysk-polske, tysk-tjekkiske og tysk-schweiziske landgrænse, den polsk-slovakiske landgrænse, den tjekkisk-slovakiske landgrænse, den slovakisk-ungarske landgrænse, den slovensk-kroatiske og slovensk-ungarske landgrænse samt den italiensk-slovenske landgrænse. Disse genindførelser har siden været genstand for den igangværende dialog og er derfor medtaget i denne rapport.

¹ EUT L, 17.1.2024, s. 1.

² Report from the consultation with the Member States as regards the internal borders controls reintroduced by Denmark, Germany, France, Austria, Norway and Sweden between May and November 2023, Bruxelles, 23.11.2023, SWD(2023) 388 final.

³ Kommissionens henstilling (EU) 2023/682 af 16. marts 2023 om gensidig anerkendelse af afgørelser om tilbagesendelse og fremskyndelse af tilbagesendelser ved gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/115/EF (EUT L 86 af 24.3.2023, s. 58), Rådets henstilling (EU) 2022/915 af 9. juni 2022 om operationelt retshåndhævelsessamarbejde (EUT L 158 af 13.6.2022, s. 53), Kommissionens henstilling (EU) 2017/820 af 12. maj 2017 om forholdsmæssigt afpasset politikontrol og politisamarbejde i Schengenområdet (EUT L 122 af 13.5.2017, s. 79), Kommissionens henstilling (EU) 2017/432 af 7. marts 2017 om at gøre tilbagesendelse mere effektiv ved gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/115/EF (EUT L 66 af 11.3.2017, s. 15).

⁴ Bruxelles, 23.11.2023, SWD(2023) 388 final.

Denne opfølgingsrapport har følgende mål:

- 1) Den indeholder en opdatering siden den 23. november 2023 om status for de grænseafsnit, der var genstand for høringsprocessen: den østrigsk-ungarske og østrigsk-slovenske landgrænse, den tysk-østrigske landgrænse, den dansk-tyske landgrænse samt alle franske, svenske og norske indre grænser.
- 2) Den indeholder en oversigt over situationen ved de grænseafsnit, hvor Østrig, Italien, Tyskland, Polen, Tjekkiet, Slovakiet og Slovenien har genindført kontrol ved de indre grænser siden oktober 2023.
- 3) Den giver et overblik over de forskellige regionale samarbejdsinitiativer, som medlemsstaterne har udviklet med henblik på at bekæmpe sekundære bevægelser inden for Schengenområdet samt grænseoverskridende kriminalitet.

Kommissionen anerkender medlemsstaternes konstruktive deltagelse i dialogen og deres bestræbelser på at afbøde virkningerne af kontrollen ved de indre grænser for rejsende og virksomheder. Den ser med tilfredshed på de forskellige regionale initiativer og det styrkede samarbejde om alternative foranstaltninger såsom fælles patruljeringer og inden for rammerne af bilaterale tilbagetagelsesaftaler mellem medlemsstaterne. Kommissionen glæder sig også over Slovakiets, Tjekiets og Polens beslutning om at ophæve kontrollen ved deres indre grænser fra henholdsvis januar, februar og marts 2024.

Kommissionen er bevidst om, at mange initiativer i lyset af den relativt korte periode, der er gået siden offentliggørelsen af henstilling (EU) 2024/268, stadig er under udvikling og muligvis endnu ikke er gennemført fuldt ud, mens andre initiativer baseret på henstillingen stadig befinder sig i planlægningsfasen.

Desuden har Kommissionen observeret forskellig praksis med hensyn til anvendelsen af Den Europæiske Unions Domstols (EU-Domstolens) dom i sag C-143/225, hvori den bekræftede, at den midlertidige genindførelse af kontrol ved de indre grænser ikke fritager medlemsstaterne for forpligtelsen til at anvende de regler og garantier, der er fastsat i tilbagesendelsesdirektivet. De første drøftelser om dette spørgsmål har fundet sted med medlemsstaterne, herunder i kontaktgruppen vedrørende tilbagesendelsesdirektivet og Grænsegruppen.

Denne rapport er baseret på medlemsstaternes meddelelser om genindførelse af kontrol ved de indre grænser og de yderligere input, der er modtaget i forbindelse med den igangværende dialog med Schengenkoordinatoren. Den indeholder ikke en vurdering af medlemsstaternes meddelelser, som Kommissionen har modtaget, og den berører ikke eventuelle fremtidige foranstaltninger, som Kommissionen måtte træffe i sin rolle som traktaternes vogter.

⁵ Domstolens dom af 21. september 2023, ADDE m.fl., C-143/22, ECLI:EU:C:2023:689, som i vid udstrækning bekræfter Domstolens dom af 19. marts 2019, Arib m.fl., C-444/17, ECLI:EU:C:2019:220.

1. Status ved de indre grænser, der er genstand for høringsprocessen: opdatering siden rapporten af 23. november 2023

1.1 Østrigs kontrol ved de indre grænser ved landgrænserne til Ungarn og Slovenien

• Situationen ved grænserne

Østrig har opretholdt grænsekontrollen ved sine landgrænser til Ungarn og Slovenien og har henvist til truslen fra Ruslands invasion af Ukraine, der udgør en risiko for våbenhandel og kriminelle netværk. Desuden er migrationspresset og presset på asylmodtagelsessystemet og de sekundære bevægelser fortsat højt. Den nuværende meddelelse udløber den 11. maj 2024.

Kontrollen finder sted på faste kontrolsteder ved grænseovergangssteder, der betjener international og regional trafik, og som er åbne for alle typer trafik. Kontrollen tilpasses på grundlag af situationsbilleder og trusselvurderinger. Indvirkningen på trafikken over grænserne har været begrænset til mindre trængsel i spidsbelastningsperioder.

I perioden 4. oktober 2023 til 8. februar 2024 blev 6 375 irregulære migranter og 88 smuglere standset, og der blev udstedt 40 afslag på indrejse ved grænsen mellem Østrig og Ungarn. I samme periode blev 909 irregulære migranter og 58 smuglere standset, og der blev udstedt 105 afslag på indrejse ved grænsen mellem Østrig og Slovenien.

De østrigske myndigheder har observeret en ændring i adfærden hos migranter, der pågribes ved grænsen, efter EU-Domstolens dom i sag C-143/22. Tidligere ville irregulære migranter, der fik afslag på indrejse ved den indre grænse, normalt indgive en anmodning om international beskyttelse, formodentlig for at undgå at blive sendt direkte tilbage til nabomedlemsstater og for at få adgang til Østrigs område. Siden dommen er direkte tilbagesendelse af irregulære migranter kun blevet gennemført i begrænsede tilfælde.

• Samarbejde

Samarbejde mellem Østrig og Ungarn

Siden 2021 har der været et tæt samarbejde mellem de ungarske og østrigske politimyndigheder i prioriterede operationer, der finder sted på ungarsk område nær den østrigske grænse. Det østrigske og det ungarske politi udfører fælles patruljeringstjenester på grundlag af samarbejdsaftalen fra 2023 mellem det ungarske politihovedkvarter og generaldirektoratet for offentlig sikkerhed i det østrigske indenrigsministerium. Siden oktober 2023 har enhederne i det østrigske forbundspolitidirektorat FOX været ansvarlige for disse operationer.

Derudover er kontaktpunkternes operationer (blandede patruljer) blevet gennemført i gennemsnit 12-16 gange om måneden med deltagelse af det østrigske politi på det ungarske område nær den østrigske grænse. Siden juni 2022 har det slovakiske politi også deltaget i disse operationer. Det ungarske politi- og toldsamarbejdscenter (PCC-centeret) i Hegyeshalom spiller en vigtig rolle i tilrettelæggelsen og forvaltningen af kontaktpunktets operationer. Siden december 2023 har den operative situation ved de indre grænser gjort det muligt at reducere hyppigheden af kontaktpunkternes operationer og fælles FOX-operationer.

På grundlag af oplysningerne fra de østrigske myndigheder er den bilaterale tilbagetagelsesaftale mellem Ungarn og Østrig fra 1998 reelt blevet suspenderet, og Ungarn accepterer ikke anmodninger

om tilbagetagelse. Ungarn har erklæret, at det kun accepterer at tage ansvar for migranter, der først er indrejst i Schengenområdet gennem Ungarn.

Østrig og Tyskland har givet udtryk for, at de agter at udvide den trilaterale aftale mellem de tyske og østrigske indenrigsministerier og det ungarske politihovedkvarter om en fælles jernbanepatruljeringstjeneste til også at omfatte internationale busforbindelser. Aftalen er i øjeblikket under revision.

Samarbejde mellem Østrig og Slovenien

Siden Sloveniens udtalelse af 25. april 2023 på grundlag af artikel 27, stk. 4, i Schengengrænsekodeksen⁶ er situationen ved grænsen mellem Østrig og Slovenien fortsat et tilbagevendende punkt på dagsordenen for møder på politisk plan, senest på et uformelt bilateralt møde på ministerplan den 23. januar 2024 i Schladming.

Som følge af den styrkede dialog mellem Østrig og Slovenien har politimyndighederne i begge medlemsstater siden marts 2023 styrket de fælles aktiviteter i form af flere blandede patruljer og fælles målrettede politiaktiviteter. På månedsbasis foretager det slovenske politi 14 fælles patruljeringer med det østrigske politi, heraf fem på østrigsk område i nærheden af den slovenske grænse og ni på slovensk område i nærheden af den østrigske grænse. Der blev ikke indberettet nogen irregulære grænsepassager i forbindelse med fælles patruljering pr. oktober 2023. Det operationelle samarbejde på lokalt plan omfatter også regelmæssige direkte kontakter, udveksling af oplysninger om trufne foranstaltninger og procedurer af operationel interesse.

Den bilaterale tilbagetagelsesaftale fra 1998 mellem Østrig og Slovenien fungerer generelt godt, men Østrig har rapporteret om praktiske vanskeligheder med at gennemføre overdragelsen ved grænsen, da Østrig ikke tilbagetager personer, der har indgivet en anmodning om international beskyttelse på slovensk område, da denne situation vil være omfattet af Dublinforordningen. Mellem den 4. oktober 2023 og den 8. februar 2024 blev der kun registreret én tilbagetagelse til Slovenien. De slovenske myndigheder fremhævede behovet for en tilpasning af den praktiske anvendelse af de eksisterende aftaler efter EU-Domstolens dom i sag C-143/22.

1.2 Tysklands kontrol ved de indre grænser ved landgrænsen til Østrig

• Situationen ved grænsen

Tyskland har opretholdt grænsekontrollen ved sine landgrænser til Østrig under henvisning til migrationspres og øget menneskesmugling, pres på asylmodtagelsessystemet, situationen i de relevante oprindelseslande og sikkerhedssituationen, navnlig på grund af uroen i Mellemøsten. Den nuværende meddelelse udløber den 11. maj 2024⁷.

I perioden 16. oktober 2023 til 31. december 2023 blev 23 078 personer kontrolleret, 6 149 irregulære migranter blev standset, og 262 smuglere blev pågrebet. Desuden blev der udstedt 2 517 afslag på indrejse.

Kontrollen fokuserer på grænseoverskridende motorveje og internationale jernbaneforbindelser og er delvis statisk og delvis mobil. Den gennemføres på en målrettet måde ved hjælp af et fleksibelt

⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/399 af 9. marts 2016 om en EU-kodeks for personers grænsepassage (Schengengrænsekodeks) (EUT L 77 af 23.3.2016, s. 1).

⁷ Den 11. april 2024 sendte de tyske myndigheder en meddelelse om genindførelse af kontrol ved de indre grænser for perioden 12. maj 2024 til 11. november 2024.

indsættelseskoncept med varierende intensitet under hensyntagen til grænseoverskridende trafikstrømme. Hvor det er nødvendigt, er ruteinfrastrukturen på den tyske side blevet tilpasset, hvilket giver mulighed for at åbne ekstra kontrolbaner. Ikke desto mindre er der rapporteret om trafiktrængsel på Walserberg-motorvejen (A1/BAB8) og Kiefersfelden-motorvejen (A12/A93), navnlig i weekenden. Ifølge de østrigske myndigheder er grænsekontrollen på Kiefersfelden-motorvejen blevet foretaget kontinuerligt siden 2017. Ifølge de østrigske myndigheder har et uhensigtsmæssigt valg af kontrolsteder på Kiefersfelden-motorvejen tidligere ført til trafikpropper, men dette er nu blevet løst.

• Samarbejde mellem Tyskland og Østrig

Generelt fungerer politisamarbejdet mellem Østrig og Tyskland fortsat godt. Der finder regelmæssige udvekslinger sted på ministerplan (hver fjerde uge) mellem det tyske forbundsministerium for indenrigsanliggender og lokalsamfund, Østrigs indenrigsministerium, delstaterne Bayern og Baden-Württemberg, som også involverede de schweiziske myndigheder og det tyske forbundspoliti.

Desuden afholder det tyske forbundspoliti i München og de østrigske provinspolitidirektorater (Tyrol, Oberösterreich, Salzburg og Vorarlberg) månedlige møder for at vurdere situationen ved grænsen med fokus på menneskesmugling og -handel, stjålne køretøjer, narkotikahandel og andre nye fænomener. Der foregår også hyppig udveksling af oplysninger om dokumentssikkerhed og svig. De tyske myndigheder understregede, at forbundspolitiinspektoraterne i Passau, Rosenheim, Freilassing og Kempten er i tæt kontakt med de nærliggende østrigske politistationer og koordinerer grænseoverskridende procedurer med tæt inddragelse af det ansvarlige politihovedkvarter i Niederbayern, Oberbayern (syd) og Swabia (syd/vest).

I overensstemmelse med den eksisterende bilaterale traktat om politisamarbejde mellem Tyskland og Østrig foretages der fælles politikontrol på ad hoc-basis samt udveksling af særligt uddannede politifolk (f.eks. specialister i efterforskning af bilmugling og dokumentrådgivere). Der foretages fortsat fælles patruljering af de tyske politistyrker og de østrigske provinspolitidirektorater hver måned i grænseregionen Bayern-Tyrol. Disse omfatter fælles sikkerhedspatruljer på tog mellem Tyskland og Østrig og fælles politipatruljering på både østrigsk og tysk område med fokus på grænseoverskridende kriminalitet, herunder menneskesmugling.

Desuden deltager Tyskland fortsat i bilaterale og trilaterale fælles grænsepatruljeringer med Østrig, Italien og Schweiz på jernbanelinjen mellem Rosenheim og Bolzano og Bolzano og Rosenheim. På grundlag af de data, som de østrigske myndigheder har delt, er ca. 300 retshåndhævende medarbejdere fra de fire lande blevet indsat i disse patruljeringer siden oktober 2023.

I den bilaterale tilbagetagelsesaftale fra 1997 mellem Tyskland og Østrig skelnes der mellem formelle tilbagetagelser til andre medlemsstater, som behandles centralt via forbundspolitihovedkvarteret efter anmodning fra den ansvarlige indvandringsmyndighed og det centrale ansvarlige kontor i den anden stat, og ikkeformelle tilbagetagelser til en anden medlemsstat, der er direkte forbundet med irregulære grænsepassager, som besluttet og gennemføres på regionalt plan mellem de respektive politimyndigheder. På grundlag af de begrænsede statistiske data, som de tyske myndigheder råder over, blev seks personer sendt tilbage til Østrig og syv til Tyskland i henhold til den formelle tilbagetagelsesprocedure i perioden 1. oktober 2023 til 31. december 2023, og 1 331 personer blev sendt tilbage til Østrig i henhold til den ikkeformelle tilbagetagelsesprocedure. Myndighederne har rapporteret om operationelle udfordringer i forbindelse med gennemførelsen af EU-Domstolens dom i sag C-143/22 og manglende koordinering af direkte tilbagesendelser fra Tyskland til Østrig. Ifølge de østrigske myndigheder giver dette anledning til reelle betænkeligheder med hensyn til den interne

sikkerhed. Der finder udvekslinger sted på operationelt og politisk plan mellem de østrigske og tyske myndigheder. Spørgsmålet drøftes også på møder med Schengenkoordinatoren.

1.3 Danmarks kontrol ved de indre grænser ved landgrænsen til Tyskland og havne med færgeforbindelser til Tyskland

- **Situationen ved grænsen**

Danmark har opretholdt grænsekontrollen ved sine indre grænser med henvisning til en alvorlig trussel mod den offentlige orden og den interne sikkerhed fra terrorister og organiseret kriminalitet og spionage fra udenlandske statslige efterretningsenheder samt efter en stigning i irregulær migration. Selv om grænsekontrollen kan omfatte alle indre grænser, herunder land-, sø- og luftgrænser, fastlægges de specifikke grænseafsnit og grænseovergangssteder af Rigspolitiet. I praksis er kontrollen koncentreret om den dansk-tyske landgrænse og de danske havne med færgeforbindelser til Tyskland. Den nuværende meddelelse udløber den 11. maj 2024⁸.

Mellem den 11. februar 2023 og den 18. august 2023 er i alt 168 våben blevet konfiskeret, og 801 personer er blevet nægtet indrejse i forbindelse med den grænsekontrol, som Danmark har gennemført ved grænsen til Tyskland.

I forbindelse med grænsekontrollen er stikprøvekontroller og deres intensitet, mængde og sted tilpasset det forventede antal rejsende samt det aktuelle efterretningsbillede, de lokale forhold og trafikmønstrene ved de enkelte grænseovergangssteder. Ifølge de danske myndigheder adskiller kontrollen ved de indre grænser sig således væsentligt fra den systematiske kontrol, som Danmark foretager ved de ydre grænser. Rigspolitiet har således konstateret, at den kontrol ved de indre grænser, som Danmark har gennemført i den foregående indberetningsperiode (maj-november 2023), ikke har haft en mærkbar negativ indvirkning på trafikken over den indre grænse.

Danmark er også begyndt at omstrukturere politiindsatsen ved grænsen for at styrke anvendelsen af alternative foranstaltninger i grænseregioner, navnlig intelligent overvågning af grænseområder og antallet af politipatruljer og kriminalitetsbekæmpende aktiviteter, samtidig med at intensiteten af kontrollen ved de indre grænser nedtrappes.

- **Samarbejde**

I den bilaterale tilbagetagelsesaftale fra 1954 mellem Tyskland og Danmark skelnes der mellem formelle tilbagetagelsesprocedurer og ikkeformelle/fremskyndede procedurer, der er direkte forbundet med grænsepassage. I forbindelse med formelle tilbagetagelsesprocedurer i andre medlemsstater gennemførte Danmark mellem den 1. oktober og den 31. december 2023 én tilbagetagelse til Tyskland, og Tyskland foretog én tilbagetagelse til Danmark. I samme periode gennemførte Tyskland 24 ikkeformelle/fremskyndede tilbagetagelser til Danmark.

1.4 Frankrigs kontrol ved de indre grænser

Frankrig har opretholdt grænsekontrollen ved alle sine indre grænser med henvisning til terrortrusler (islamister og jihadister), trusler i forbindelse med sikkerhedssituationen i Ukraine, navnlig risikoen

⁸ Den 12. april 2024 sendte de tyske myndigheder en meddelelse om genindførelse af kontrol ved de indre grænser for perioden 12. maj 2024 til 11. november 2024.

for ulovlig våbenhandel, samt sikkerhedssituationen i Mellemøsten og Sahel. Den nuværende meddelelse udløber den 30. april 2024⁹.

I perioden 21. oktober 2023 til 31. januar 2024 indberettede Italien 6 228 nægtelser af indrejse udstedt af Frankrig ved deres fælles indre landgrænse. I 2023 rapporterede Spanien, at Frankrig udstedte 7 653 afslag på indrejse ved deres fælles indre landgrænse.

Grænsekontrollen udføres af det franske grænsepoliti (Police de la Frontière, PAF) på en ikkesystematisk måde, og intensiteten tilpasses på grundlag af grænsetypen (luft, sø og land) og relevante risikoanalyser foretaget af de kompetente lokale myndigheder. For at sikre, at kontrollen fortsat er forholdsmæssig og svarer til det faktiske trusselniveau, er den desuden baseret på en risikovurdering ved hjælp af de værktøjer, der er udviklet af Frontex (CIRAM 2.0), og under hensyntagen til politiets oplysninger og erfaringer. Ifølge de franske myndigheder gør den fleksible tilpasning af kontrollerne ved de forskellige grænseovergangssteder det muligt for dem at begrænse indvirkningen på grænseoverskridende bevægelser, herunder trafiktrængsel ved grænseovergangsstederne.

Selv om de spanske myndigheder bekræfter, at den franske grænsekontrol gennemføres på en fleksibel måde ved udvalgte grænseovergangssteder, medførte den midlertidige begrænsning af åbne grænseovergangssteder og den mere grundige kontrol, navnlig ved grænseovergangsstedet Irun Hendaya, betydeligt længere rejsetid og forsinkelser ved grænsen. I marts 2024 underrettede Frankrig Kommissionen om beslutningen om at genåbne alle grænseovergangssteder ved den spansk-franske landgrænse med henblik på at lette passagen af den indre grænse.

De belgiske, italienske, luxembourgske og schweiziske myndigheder har også bekræftet den ikkesystematiske karakter af den franske grænsekontrol og dens begrænsede indvirkning på de grænseoverskridende bevægelser. De belgiske myndigheder rapporterede navnlig, at kontrollen ved den fransk-belgiske grænse er kendetegnet ved engangsoperationer, der tager nogle få timer, og som omfatter både statiske og mobile ordninger på større veje med mindre indvirkning på trafikken over grænsen. De belgiske myndigheder informeres om sådanne operationer gennem forskellige kanaler (direkte kontakt mellem operationelle enheder, PCC-centre, strukturelle samordningsplatforme) og anmodes undertiden om at oprette "spejloperationer" på belgisk område.

• Samarbejde

Alle nabomedlemsstater, der er berørt af Frankrigs genindførelse af kontrol ved de indre grænser, fremhævede denne foranstaltnings langvarige karakter. De gav dog udtryk for deres generelle tilfredshed med graden af samarbejde med de franske myndigheder, som varierer i intensitet og type afhængigt af de risici, der er identificeret ved hvert grænseafsnit. Som anført af de franske myndigheder forbedres samarbejdet yderligere gennem dialog med nabomedlemsstaterne, hvilket fremgår af den nylige udvikling af nye former for grænseoverskridende operationelt samarbejde (navnlig de fransk-italienske fælles brigader og de fransk-tyske fælles patruljer). På grundlag af denne gode praksis anførte Frankrig, at man var villig til at udvikle og uddybe fælles fransk-spansk og fransk-schweizisk patruljering.

Samarbejde mellem Frankrig og Spanien

⁹ Den 3. april 2024 sendte de tyske myndigheder en meddelelse om genindførelse af kontrol ved de indre grænser for perioden 1. maj 2024 til 31. oktober 2024.

De spanske og franske myndigheder fortsætter arbejdet på teknisk plan med henblik på at nå til enighed om en samarbejdsaftale for at skabe grundlaget for grænseoverskridende samarbejde, herunder forskellige former for samarbejde. Begge lande har udpeget kontaktpunkter for offentlig og intern sikkerhed og PCC-centre, som ofte anvendes til bilateral kommunikation.

På operationelt plan rapporterede de spanske myndigheder om intensivt samarbejde i perioden 2022-2023. I første halvdel af 2023 var der 128 patruljer ved landgrænserne, 106 ved luftgrænserne og seks patruljer til søs inden for rammerne af PCC-centret. Indsatsbrigaden mod ulovlig indvandring (BRIC) opererer på forskellige steder langs den spansk-franske grænse og aftaler antallet af patruljer med franske medarbejdere. Den udfører også kontroller i samarbejde med de spanske kommuners personale på togstationer, busser og veje.

Inden for rammerne af programmet for blandede patruljer i ferietiden blev der gennemført 14 missioner, hvor 34 spanske politibetjente blev udsendt til franske byer, og 22 franske politibetjente til spanske byer. Guardia Civil etablerer lignende blandede patruljer, navnlig langs "Camino de Santiago".

Den bilaterale tilbagetagelsesaftale mellem Frankrig og Spanien stammer fra 2002 ("Málaga-aftalen") med en teknisk aftale om luftoverførsler af 25. maj 2013 ("Salamanca-aftalen"). På grundlag af de oplysninger, som de spanske myndigheder har delt, anmodede Spanien i 2023 om 868 tilbagetagelser over land og ingen ad luftvejen til Frankrig, mens Frankrig anmodede om 2 256 tilbagetagelser over land og 166 ad luftvejen til Spanien.

I rapporteringsperioden konstaterede Spanien ikke en ændring i praksis fra de franske myndigheders side ved den fælles indre landgrænse efter EU-Domstolens dom i sag C-143/22, hvilket betyder, at nægtelser af indrejse fortsat var ledsaget af direkte tilbagesendelser uden en anmodning om tilbagetagelse.

Samarbejde mellem Frankrig og Belgien

Der er et tæt samarbejde på tre niveauer: et strategisk udvalg (administrative myndigheder, retsmyndigheder, politi og toldmyndigheder), en operationel arbejdsgruppe (GTO) og syv "lokale" platforme, der dækker hele grænseområdet. Samarbejdet i de to mangeårige PCC-centre — det bilaterale PCC-center i Tournai (Belgien) og det firsidede PCC-center i Luxembourg (med Tyskland og Luxembourg) — er veletableret. Deres primære opgave er at lette udvekslingen af oplysninger i tilknytning til grænseregionen som defineret i den fransk-belgiske bilaterale politi- og toldsamarbejdsaftale (Tournai II-traktaten). Det strategiske udvalg har for nylig indledt overvejelser om en eventuel revision af traktaten for yderligere at forbedre de retlige rammer for grænseoverskridende samarbejde.

Samarbejdet mellem Belgien og Frankrig består hovedsagelig af "spejloperationer" eller fælles taskforcer på lokalt plan samt lejlighedsvis fælles patruljeringer på initiativ af enhederne i grænseregionen. De belgiske og franske myndigheder intensiverer imidlertid indsatsen for at styrke deres grænseoverskridende samarbejde. Det belgiske forbundspoliti har navnlig udviklet et specifikt kursus for tværgående operationer. Desuden gennemførte det belgiske, franske og nederlandske politi et treårigt projekt finansieret af Fonden for Intern Sikkerhed (ISF) for at undersøge og fremme alternativer til systematisk kontrol ved de indre grænser. Hensigten om at forbedre informationsudvekslingen i grænseregionen hæmmes imidlertid af tekniske, juridiske eller sikkerhedsmæssige årsager.

Samarbejde mellem Frankrig og Italien

De italienske myndigheder rapporterede om en stabil bilateral kommunikation på alle niveauer med de franske myndigheder. Senest i oktober 2023 har de franske og italienske myndigheder indledt drøftelser om oprettelse af Unité de Renseignement Opérationnelle (URO) ved grænsen i Ventimiglia til informations- og efterforskningssamarbejde med henblik på bekæmpelse af smugling af migranter til Frankrig.

På grundlag af data fra Italien gennemførte grænsepolitiet for perioden 23. oktober 2023 til 4. februar 2024 ti fælles patruljeringer på den italienske side af det fransk-italienske landgrænseområde, hvilket resulterede i, at 68 personer og 12 køretøjer blev kontrolleret, mens ingen personer blev arresteret eller indberettet. I samme periode foretog den fransk-italienske blandede brigade 240 patruljeringer, hvilket resulterede i, at 1 894 personer og 656 køretøjer blev kontrolleret, og 11 personer blev anholdt.

Den fransk-italienske bilaterale tilbagetagelsesaftale fra 1997 (Chambery-aftalen) indeholder bestemmelser om bilaterale tilbagetagelser mellem de to medlemsstater for så vidt angår irregulære tredjelandstatsborgere, der pågribes i grænseområder. Inden for disse rammer gennemførte Italien i perioden 21. oktober 2023 til 31. januar 2024 205 tilbagetagelser til Frankrig, og Frankrig foretog 51 tilbagetagelser til Italien. De italienske myndigheder er i øjeblikket i færd med at vurdere virkningen af EU-Domstolens dom i sag C-143/22 med henblik på at gennemføre de relevante tilpasninger.

Samarbejde mellem Frankrig og Luxembourg

Selv om der ikke er foretaget en fælles risikovurdering, blev der afholdt konsultationer mellem de franske og luxembourgske myndigheder inden Frankrigs beslutning om at genindføre kontrol ved de indre grænser.

Som anført af Luxembourg er det grænseoverskridende samarbejde mellem Luxembourg og Frankrig hovedsagelig baseret på fælles kontrol og patruljering, forfølgelse over grænserne og observationer. Som supplement til sådanne operationer undertegnede Frankrig og Luxembourg i 2021 en "grænseberedskabsplan" for at forbedre koordineringen mellem deres sikkerhedsstyrker i tilfælde af højintensive begivenheder. Patruljeringer, der er baseret på denne ordning, blev indledt den 1. marts 2024. Desuden indgik Frankrig og Luxembourg den 25. januar 2024 administrative ordninger om gennemførelse af blandede patruljeringer på færdselsårer og grænseoverskridende ruter henholdsvis grænseoverskridende jernbaneruter, hvilket førte til oprettelsen af bilaterale kontaktpunkter.

Samarbejde mellem Frankrig og Schweiz

Som rapporteret af de schweiziske myndigheder blev Schweiz ikke hørt før eller efter Frankrigs beslutning om at genindføre kontrol ved de indre grænser, og der er ikke foretaget en fælles risikovurdering.

Ikke desto mindre er samarbejdet mellem de franske og schweiziske myndigheder fortsat veletableret inden for rammerne af den eksisterende politisamarbejdsaftale og handlingsplanen fra oktober 2022. Desuden har Frankrig og Schweiz deltaget i trilaterale fælles patruljer med Tyskland i Baselområdet siden marts 2023. Det fælles forbindelseskantor for grænsepolitiet i Basel og Trinitat Süd udgør et regelmæssigt udvekslingsforum mellem Tyskland, Frankrig og Schweiz på forskellige administrative niveauer.

1.5 Sveriges grænsekontrol ved de indre grænser (med fokus på den tysk-danske landgrænse)

• Situationen ved grænsen

Sverige har opretholdt grænsekontrollen ved alle sine indre grænser med henvisning til en alvorlig trussel mod den offentlige orden og den nationale sikkerhed som følge af (islamistisk) terrorisme. Den nuværende meddelelse udløber den 11. maj 2024¹⁰.

Sverige har gennemført kontrol ved alle typer grænser (land, sø og luft), men den nøjagtige placering og intensitet af kontrollen fastlægges af politimyndigheden på grundlag af de tilgængelige efterretninger. I praksis udføres kontrollen for det meste ved Øresundsbroen ved grænsen til Danmark og i nogle i havnene i det sydlige Sverige, der har færgeforbindelser til Schengenstaterne, og er baseret på adgang til forhåndsinformation om passagerer.

Siden oktober 2023 er 34 737 personer blevet kontrolleret ved luftgrænserne og 127 977 personer ved land- og søgrænserne, 279 er blevet nægtet indrejse, og seks er blevet pågrebet i forbindelse med menneskesmugling. Ved alle grænser fortsætter den svenske politimyndighed med at arbejde så meget som muligt på grundlag af efterretninger og risikovurderinger for at sikre, at kontrollen forbliver effektiv og står i et rimeligt forhold til målet, samt afbøde dens indvirkning på trafikken over grænsen.

Ind- og udrejsekontrollen, primært i nærheden af og på broforbindelsen med Danmark over Øresund, på togstationen i Hyllie i Malmø og betalingsstationen i Lernacken, udføres på faste steder, normalt som stikprøvekontrol. Hyppighed og intensitet afhænger af trafikken, tilgængelige efterretninger og ressourcer. Virkningen af kontrollen har været begrænset takket være dens placering på betalingsstationen. På Øresundsbroen og i færgehavne er kun et begrænset antal køretøjer underlagt ind- og udrejsekontrol. Tilsvarende er indvirkningen på jernbanesystemet blevet minimeret ved at foretage mindre tilpasninger af togkøreplanerne og ved at kontrollere passagererne ved det første planlagte stop på svensk område. Som følge heraf er der praktisk talt ingen forsinkelser på tog mellem Danmark og Sverige som følge af genindførelsen af grænsekontrol. Af denne grund og i betragtning af at ventetiden for passagererne holdes på et minimum, forklarede de svenske myndigheder, at den svensk-danske aftale, der giver mulighed for kontrol på tog i bevægelse over Øresundsbroen, ikke er blevet anvendt.

Kontrol i lufthavne (navnlig Stockholm Arlanda og Västerås) er udelukkende baseret på efterretninger og udføres kun som mobil kontrol.

• Samarbejde mellem Sverige og Danmark

Dialogen mellem Sverige og Danmark foregår på alle niveauer, mellem de respektive myndigheder i de to lande, mellem ministerier og på politisk plan. Sverige rapporterede, at de svenske politi og -toldmyndigheder er i daglig kontakt med deres danske kolleger. Desuden udtrykte Sverige tilfredshed med gennemførelsen af de forskellige aftaler med Danmark om grænseoverskridende retshåndhævelse, der giver mulighed for et vellykket samarbejde om bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet og bandevold. Et sådant samarbejde omfatter udveksling af efterretninger samt operationelt samarbejde og støtte vedrørende alle former for kriminalitet, herunder smugling af migranter.

¹⁰ Den 9. april 2024 sendte de tyske myndigheder en meddelelse om genindførelse af kontrol ved de indre grænser for perioden 12. maj 2024 til 11. november 2024.

Siden den nye svenske lovgivning om politikontrol i grænseområder trådte i kraft den 1. august 2023, har den svenske politimyndighed gennemført den og udviklet metoder og strategier, der indtil videre har givet gode resultater. Efter de svenske myndigheders opfattelse er det imidlertid stadig for tidligt at drage sikre konklusioner ud fra erfaringerne og resultaterne, inden der er foretaget en egentlig evaluering.

1.6 Norges kontrol ved de indre grænser i havne med færgeforbindelser til Schengenområdet

- **Situationen ved grænsen**

Norge har opretholdt grænsekontrollen med henvisning til truslen mod kritisk infrastruktur på land og på havet og truslen fra udenlandske efterretningstjenester. Kontrollen er begrænset til havne med færgeforbindelser til Schengenområdet, dvs. Danmark, Tyskland og Sverige. Den nuværende meddelelse udløber den 11. maj 2024.

Kontrollen er målrettet, ikkesystematisk og baseret på risikovurdering og screening af passagerlister. På grundlag af data fra Norge blev 34 257 passagerer ud af 2 765 000 passagerer i 2023 fysisk kontrolleret, 31 blev nægtet boarding på afgangstedet, 78 blev nægtet indrejse og 25 blev pågrebet. Samlet set er den rapporterede virkning af denne kontrol på passagerstrømmene ubetydelig.

Som forklaret af de norske myndigheder kræver den norske lovgivning en formel genindførelse af kontrol ved de indre grænser for at give myndighederne mulighed for at kræve, at færger sender passagerlister til politiet. Justits- og beredskabsministeriet er i øjeblikket i færd med at undersøge, om der kan etableres en ny national lovramme, der vil gøre det muligt at indsamle oplysninger om passagerer til søs på grundlag af en første vurdering fra det norske politidirektorat, uden at det er nødvendigt at genindføre kontrol ved de indre grænser.

- **Samarbejde**

Alle nordiske lande deltager i et format kaldet det nordiske politisamarbejde. Inden for undergruppen om det nordiske situationsbillede udveksles operationelle oplysninger. Samarbejdet er meget tæt, navnlig i grænseregioner. En fælles politistation ved den norsk-svenske grænse er under opførelse og forventes at åbne i 2025. Oplysninger om smugling af migranter deles med andre nordiske lande og Europol, og Norge deltager i Europols europæiske tværfaglige platform mod kriminalitetstrusler (EMPACT). Norge udveksler oplysninger om landets genindførelse af kontrol ved de indre grænser med tilgrænsende Schengenstater, og Schengenstaternes foranstaltninger tages i betragtning ved vurderingen af den nationale sikkerhedssituation. Samarbejdet om tilbagesendelse finder sted på europæisk plan og med Frontex.

Siden 2013 har Norge etableret en onlineplatform, SafeSeaNet Norway, der letter indberetningsforpligtelserne for søtransportoperatører, der planlægger at anløbe eller forlade en havn på norsk område. I den forbindelse viste de norske myndigheder interesse for at bidrage til Kommissionens undersøgelse af muligheden for at harmonisere rapporteringsforpligtelserne for søfartsoperatører på EU-plan med henblik på retshåndhævelse.

2. Kontrol ved de indre grænser indført siden oktober 2023

2.1 Østrigs indre grænse ved landgrænsen til Tjekkiet

- **Situationen ved grænsen**

Den 18. oktober 2023 meddelte Østrig for første gang genindførelsen af kontrol ved de indre grænser ved landgrænsen til Tjekkiet på grund af et vedvarende stort migrationspres, sekundær migration og smugling af migranter langs Vestbalkanruten og sikkerhedsrisikoen for, at terrorister rejser ind via smuglerruter, hvilket forværres af uroen i Mellemøsten. Den nuværende meddelelse udløber den 16. april 2024.

De østrigske myndigheder fremsendte en liste med 59 grænseovergangssteder udpeget i henhold til artikel 27, stk. 1, litra c), i Schengengrænsekodeksen ved grænsen til Tjekkiet.

Kontrollen finder sted ved grænseovergangssteder, der betjener international og regional trafik, og som er åbne for alle typer trafik. De østrigske myndigheders kontrol ved den tjekkiske grænse har været tilfældig og udført af mobile patruljer. Der er rapporteret om lejlighedsvis trængsel ved indrejse i Østrig, hovedsagelig ved grænseovergangsstederne Kleinhaugsdorf og Drasenhofen.

I perioden 4. oktober 2023 til 8. februar 2024 blev 1 471 irregulære migranter standset ved grænsen mellem Østrig og Tjekkiet samt én smugler. Der blev udstedt fire afslag på indrejse, og én person blev tilbagetaget i henhold til den bilaterale tilbagetagelsesaftale fra 2004 mellem Østrig og Tjekkiet.

- **Samarbejde mellem Østrig og Tjekkiet**

Samarbejdet mellem Østrig og Tjekkiet finder sted på både ministerplan og operationelt plan. Tjekkiet deltager i afholdelsen af kvartalsvise møder i Wien. På regionalt plan er der regelmæssige kontakter mellem Visegrad+-landene¹¹. Hertil kommer, at både Tjekkiet og Østrig deltager i Salzburg-forummet.

Der foretages otte fælles sikkerhedspolitipatruljer (to pr. grænsedistrikt) og én fælles trafikpolitipatruljering hver måned. Disse er uniformerede og civile og skiftevis mellem Tjekkiet og Østrig. Det veletablerede og hyppige samarbejde fortsatte også under genindførelsen af kontrol ved de indre grænser, hvor migrationspresset ikke var af et sådant omfang, at det øgede samarbejdsintensiteten mellem Østrig og Tjekkiet.

2.2 Kontrol ved Østrigs indre grænser ved landgrænsen til Slovakiet

- **Situationen ved grænsen**

Den 4. oktober 2023 genindførte Østrig kontrol ved landgrænsen til Slovakiet på grund af øget migrationspres og dermed forbundne sekundære bevægelser. Den nuværende meddelelse udløber den 2. april 2024. I sin beslutning om at genindføre kontrol ved de indre grænser tog Østrig hensyn til den indvirkning, som Polens og Tjekiets genindførelse af grænsekontrol ved grænserne til Slovakiet kunne have haft på migrationsruterne og deres mulige flytning mod Ungarn til Østrig.

Østrig har forelagt listen over de grænseovergangssteder, der er udpeget i henhold til artikel 27, stk. 1, litra c), i Schengengrænsekodeksen, ved grænsen til Slovakiet med angivelse af 11 steder. Kontrollen

¹¹ Tjekkiet, Tyskland, Ungarn, Østrig, Polen, Slovakiet og Serbien.

har generelt taget form af stikprøvekontrol, og virkningen på grænseoverskridende rejser har været ubetydelig.

I perioden 4. oktober 2023 til 8. februar 2024 blev 303 irregulære migranter og 11 smuglere standset, og der blev udstedt ti afslag på indrejse ved grænsen mellem Østrig og Slovakiet.

- **Samarbejde mellem Østrig og Slovakiet**

Aftalen fra 2005 om politisamarbejde mellem Østrig og Slovakiet giver mulighed for transitoperationer på deres respektive områder efter underretning. De østrigske og slovakiske myndigheder samarbejder på fælles lokationer for politi- og toldsamarbejde. På regionalt plan er der regelmæssige kontakter mellem Visegrad+-landene. Hertil kommer, at både Slovakiet og Østrig deltager i Salzburg-forummet.

Den effektive gennemførelse af den bilaterale tilbagetagelsesaftale mellem Østrig og Slovakiet fra 2012 er blevet påvirket af forskellige fortolkninger. Der afholdes fortsat regelmæssige ekspertmøder, men de har ikke altid været i stand til at løse disse uoverensstemmelser. Efter EU-Domstolens dom i sag 143/22 har de østrigske myndigheder oplyst, at de slovakiske myndigheder har afvist anmodninger om tilbagetagelse med den begrundelse, at indrejse gennem Slovakiet ikke var tilstrækkeligt dokumenteret. Eksempelvis nægtede de slovakiske myndigheder at tilbagetage ti irregulære migranter fra Østrig i november og december 2023.

2.3 Tysklands kontrol ved de indre grænser ved landgrænsen til Polen

- **Situationen ved grænsen**

Den 16. oktober 2023 genindførte de tyske myndigheder for første gang kontrol ved landgrænsen til Polen på grund af øget irregulær migration langs den østlige Middelhavsrute og Balkanruten, hvilket førte til en stigning i antallet af smuglinger. Genindførelsen blev fornyet på grundlag af den fortsatte pres på asylmodtagelseskapaleten og bekymringer over menneskesmugling samt den forværrede sikkerhedssituation som følge af uroen i Mellemøsten. Den nuværende genindførelse udløber den 15. juni 2024.

Tyskland har ikke fremlagt en liste over de grænseovergangssteder, der er udpeget i henhold til artikel 27, stk. 1, litra c), i Schengengrænsekodeksen, og grænsen kan derfor passeres på et hvilket som helst sted. Polen har rapporteret, at dette har ført til, at smuglerruterne er flyttet fra hovedvejene til mindre grænseovergangssteder. Det tyske forbundspoliti tager hensyn til kriminelle smugleres mulige undvigende bevægelser som led i deres opgaver.

I perioden 16. oktober 2023 til 31. december 2023 blev 141 697 personer kontrolleret, 4 249 irregulære grænsepassager blev rapporteret, 52 smuglere blev pågrebet, og 1 686 nægtelser af indrejse blev udstedt ved grænsen mellem Tyskland og Polen.

Kontrollen er baseret på risikovurdering, politiplysninger og erfaringer. Den er fleksibel med hensyn til tid, sted og personale, og intensiteten varierer afhængigt af stedet og behovet for at afbøde indvirkningen på trafikken over grænsen. Det tyske politi kan benytte såkaldte "behandlingsbaner" i tider med øget irregulær migration for at sikre en smidig trafik. Intensiverede politimæssige foranstaltninger i grænseområder (den såkaldte "Schleierfahndung") supplerer grænsekontrollen.

De polske myndigheder rapporterede om visse ulemper for grænseoverskridende bevægelser, navnlig for indbyggerne i tvillingebyer ved den polsk-tyske grænse, hvilket førte til kritik i befolkningen.

Tyskland understreger, at det tyske forbundspoliti bestræber sig på så vidt muligt at undgå eller begrænse forstyrrelser af den grænseoverskridende trafik.

- **Samarbejde mellem Tyskland og Polen**

I begyndelsen af oktober 2023, inden beslutningen om at genindføre kontrol ved de indre grænser, intensiverede de tyske myndigheder det grænseoverskridende politisamarbejde med Polen og Tjekkiet for at tackle de udfordringer, der er identificeret, ved hjælp af alternative foranstaltninger til kontrol ved de indre grænser. Selv om dette i sidste ende ikke forhindrede genindførelsen af kontrol ved de indre grænser, gav det mulighed for at etablere nye samarbejdskanaler og -metoder. F.eks. blev der genoprettet en arbejdsgruppe for den strategiske dialog om bilateralt samarbejde mellem de tyske og polske grænsekontrolmyndigheder.

Genindførelsen af kontrol ved de indre grænser ledsages af et intensivt grænseoverskridende politisamarbejde mellem Tyskland, Polen og Tjekkiet. Der har været en stigning i antallet af fælles patruljeringer i det tysk-polske grænseområde på grundlag af en bilateral samarbejdsaftale om fælles operationer, i henhold til hvilken det tyske forbundspoliti og polske grænsevagter har fokus på menneskesmugling og ulovlig indrejse. Der er også tre fælles tysk-polske politistationer i Ludwigsdorf, Świecko og Pomellen. For at løse problemet med smugling har Tyskland, Polen og Tjekkiet oprettet en særlig taskforce under EMPACT-paraplyen.

Der foretages fælles politipatruljering på begge sider af grænsen langs hele det fælles grænseafsnit. I 2023 blev der arrangeret 307 patruljeringer (232 på den polske side og 75 på den tyske side). Tid og sted for patruljeringen fastlægges på grundlag af den aktuelle risikoanalyse og operationelle oplysninger. Fælles aktiviteter kombineret med tæt samarbejde mellem medlemsstaterne langs migrationsruten har udmøntet sig i et fald i den irregulære migration siden november 2023, hvilket har motiveret begge lande til at øge antallet af fælles patruljer. Tyskland har også foreslået at gennemføre trilaterale patruljeringer mellem Tyskland, Polen og Tjekkiet.

Polen og Tyskland har indgået en bilateral tilbagetagelsesaftale. Tyskland og Polen er i øjeblikket i færd med at ajourføre formularerne til anmodninger og afgørelser om tilbagetagelsesansøgninger i henhold til aftalen. På grundlag af de begrænsede statistiske data, som medlemsstaternes myndigheder råder over, blev 72 personer i perioden 1. oktober 2023 til 31. december 2023 sendt tilbage til Polen og fem til Tyskland under den formelle tilbagetagelsesprocedure, mens 122 personer blev sendt tilbage til Polen i henhold til den ikkeformelle tilbagetagelsesprocedure.

2.4 Tysklands kontrol ved de indre grænser ved landgrænsen til Tjekkiet

- **Situationen ved grænsen**

I samme meddelelse af 16. oktober 2023 om genindførelse af kontrol ved de indre grænser til Polen genindførte Tyskland også kontrol ved de indre grænser ved landgrænsen til Tjekkiet af samme årsager (navnlig øget irregulær migration langs den østlige Middelhavsrute og Balkanruten, hvilket førte til en stigning i smuglingen). Den nuværende genindførelse udløber den 15. juni 2024.

Kontrollen gennemføres på en fleksibel måde og på grundlag af risikovurdering, erfaringer og oplysninger. Indvirkningen på trafikken har været begrænset.

I perioden 16. oktober 2023 til 31. december 2023 blev 310 718 personer kontrolleret, 3 265 irregulære grænsepassager rapporteret, 84 smuglere pågrebet, og 521 nægtelser af indrejse udstedt ved grænsen mellem Tyskland og Tjekkiet.

- **Samarbejde mellem Tyskland og Tjekkiet**

De bilaterale kontakter mellem Tyskland og Tjekkiet er veletablerede og hyppige, både på ministerplan og på operationelt plan. Genindførelsen af kontrol ved de indre grænser ledsages af et intensivt grænseoverskridende politisamarbejde med Polen og Tjekkiet.

De tyske og tjekkiske myndigheder har også intensiveret fælles patruljeringer på grundlag af den tysk-tjekkiske bilaterale samarbejdsaftale om fælles operationer, i henhold til hvilken forbundspolitiet og det tjekkiske politi sammen bekæmper menneskesmugling og uautoriserede indrejser. Der er oprettet et fælles servicecenter i Hrádek n. Nisou, hvor de tyske og tjekkiske retshåndhævende myndigheder er repræsenteret. Polens deltagelse drøftes i øjeblikket. I regionen Sydbøhmen udfører de tyske og tjekkiske myndigheder ca. 50 fælles patruljer om året (3-5 om måneden), både på faste steder og i form af såkaldte "Schengensøgninger".

Desuden udfører de tyske og tjekkiske myndigheder ca. 72 fælles patruljer i Pilsen-regionen (5-6 om måneden), 5-6 fælles patruljer i Ústí nad Labem-regionen og 3-5 fælles patruljer i Karlovy Vary, som primært udfører immigrationsrelateret kontrol, men også opgaver vedrørende trafiksikkerhed og den offentlige sikkerhed.

Den tysk-tjekkiske bilaterale tilbagetagelsesaftale skelner mellem den formelle tilbagetagelsesprocedure og den uformelle tilbagetagelsesprocedure. På grundlag af de begrænsede statistiske data, som de tyske myndigheder har til rådighed, blev tre personer i perioden 1. oktober 2023 til 31. december 2023 sendt tilbage til Tjekkiet under den formelle tilbagetagelsesprocedure, mens 170 personer blev sendt tilbage til Tjekkiet under den uformelle tilbagetagelsesprocedure.

2.5 Tysklands kontrol ved de indre grænser ved landgrænsen til Schweiz

- **Situationen ved grænsen**

I samme meddelelse af 16. oktober 2023 om genindførelse af kontrol ved de indre grænser til Polen og Tjekkiet genindførte Tyskland også kontrol ved de indre grænser ved landgrænsen til Schweiz af samme årsager (navnlig øget irregulær migration langs den østlige Middelhavsrute og Balkanruten, hvilket førte til en stigning i smuglingen). Den nuværende genindførelse udløber den 15. juni 2024.

Før genindførelsen af kontrollen ved de indre grænser i begyndelsen af oktober 2023 havde Tyskland allerede intensiveret kontrollen i grænseområdet med Schweiz. Med genindførelsen af kontrol ved de indre grænser er disse aktiviteter blevet intensiveret, navnlig ved grænseovergangssteder og i internationale tog.

Indtil videre har der været lejlighedsvis trængsel ved grænsen, men dette kan — efter de schweiziske myndigheders opfattelse — ikke udelukkende tilskrives genindførelsen af kontrol, da der generelt er tale om en travl region med betydelig grænseoverskridende trafik. Det tyske forbundspoliti bestræber sig på så vidt muligt at undgå eller begrænse forstyrrelser af den grænseoverskridende trafik.

I perioden 16. oktober 2023 til 31. december 2023 blev 6 463 personer kontrolleret, 5 222 irregulære grænsepassager blev rapporteret, 42 smuglere blev pågrebet, og 4 043 nægtelser af indrejse blev udstedt ved landgrænsen mellem Tyskland og Schweiz.

- **Samarbejde mellem Tyskland og Schweiz**

Som rapporteret af de schweiziske myndigheder blev Schweiz ikke hørt om genindførelsen af kontrol ved de indre grænser eller de efterfølgende forlængelser, og der er ikke foretaget nogen fælles

risikovurderinger. De tyske myndigheder anfører, at der blev fremsendt oplysninger på forhånd. Ikke desto mindre er der hyppige kontakter på alle niveauer. Regelmæssige bilaterale møder har været afholdt inden for rammerne af handlingsplanen fra 2022 mellem Tyskland og Schweiz. Efter de schweiziske myndigheders opfattelse kan en genoplivning af handlingsplanen give mulighed for at komme videre med ophævelsen af kontrollen ved de indre grænser.

Ved den tysk-schweiziske indre grænse opererer det tyske forbundspoliti også på schweizisk område i tæt samarbejde med de schweiziske myndigheder i henhold til en bilateral aftale om fælles behandling sammen med de relevante "zoneaftaler", som giver de tyske myndigheder mulighed for at afsløre og forhindre ulovlig indrejse allerede på schweizisk område.

Navnlig i Baselområdet arbejder det tyske forbundspoliti og det schweiziske forbundskontor for told- og grænsebeskyttelse (FOCBS) tæt sammen. De blandede patruljeringer i de eksisterende fælles operationelle tjenestegrupper (oD) for Basel og Bodensøen udsendes dagligt. Siden marts 2023 har der også været trilaterale patruljer koordineret mellem Tyskland, Frankrig og Schweiz i Baselområdet. Oplysninger udveksles mellem myndighederne via det fælles forbindelseskontor for grænsepolitiet i Basel og Trinat Süd¹². En styrket aftale om politisamarbejde, der blev indgået mellem Tyskland og Schweiz i 2022, giver også mulighed for grænseoverskridende politioperationer, herunder fælles patruljeringer og blandede brigader.

Den tysk-schweiziske bilaterale tilbagetagelsesaftale skelner mellem den formelle tilbagetagelsesprocedure og den ikkeformelle tilbagetagelsesprocedure. På grundlag af de begrænsede statistiske data, som medlemsstaternes myndigheder råder over, blev én person i perioden 1. oktober 2023 til 31. december 2023 sendt tilbage til Schweiz og 22 til Tyskland under den formelle tilbagetagelsesprocedure, mens én person blev sendt tilbage til Schweiz under den ikkeformelle tilbagetagelsesprocedure.

Schweiz rejste spørgsmålet om Tysklands praksis med at udstede afslag på indrejse efter EU-Domstolens dom i sag C-143/22, men dette har ikke resulteret i en fælles tilgang. De tyske myndigheder meddelte Kommissionen, at spørgsmålet snart vil blive taget op bilateralt på ministerplan.

Ved den schweizisk-tyske indre grænse opererer det tyske forbundspoliti også på schweizisk område i tæt samarbejde med de schweiziske myndigheder i henhold til en bilateral aftale om fælles behandling sammen med de relevante "zoneaftaler", som giver de tyske myndigheder mulighed for at afsløre og forhindre ulovlig indrejse allerede på schweizisk område. I den forbindelse anvendes der en pragmatisk tilgang på togstationen i Basel på schweizisk område, hvor irregulære migranter registreres direkte og overdrages til de schweiziske myndigheder. Der er indført særlige beskyttelsesforanstaltninger for mindreårige.

2.6 Tjekkiets kontrol ved de indre grænser ved landgrænsen til Slovakiet

- **Situationen ved grænsen**

Den 4. oktober 2023 genindførte Tjekkiet kontrol ved de indre grænser til Slovakiet med henvisning til øget sekundær migration og aktiviteter blandt organiserede grupper af smuglere i forbindelse med forværringen af migrations- og sikkerhedssituationen ved EU's ydre grænser. De tjekkiske myndigheder ophævede kontrollen ved de indre grænser den 2. februar 2024 efter den forbedrede

¹² Forum for regelmæssig udveksling af oplysninger mellem Tyskland, Frankrig og Schweiz.

migrationssituation ved den tjekkisk-slovakiske grænse. Der blev ikke fremlagt en liste over godkendte grænseovergangssteder, og retten til at passere de indre grænser på et hvilket som helst tidspunkt og sted blev ikke suspenderet. Det tjekkiske politi gennemførte grænsekontrol gennem en kombination af målrettet og tilfældig kontrol på en ikkesystematisk måde ved 27 tidligere grænseovergangssteder og på udvalgte steder ved den grønne grænse. I perioden 4. oktober 2023 til 2. februar 2024 blev 875 914 personer kontrolleret, 1 185 irregulære migranter blev standset, og 58 smuglere blev pågrebet. Der blev udstedt i alt 1 148 afslag på indrejse.

Kontrollens hyppighed og intensitet afhang af situationsbilledet. Den blev gennemført på en fleksibel og forholdsmæssig måde for at minimere ulemperne for personer, der rejser på tværs af grænserne. Der blev som sådan taget hensyn til den høje befolkningstæthed, de kulturelle forbindelser og turismen på tværs af grænserne. Det oprindelige antal på 133 udsendte politifolk blev reduceret til 88 i begyndelsen af december 2023.

- **Samarbejde mellem Tjekkiet og Slovakiet**

Der er hyppige kontakter på politisk og teknisk plan mellem Tjekkiet og Slovakiet, og de to medlemsstater har en aftale om politisamarbejde, som indeholder bestemmelser om grænseforvaltning. Genindførelsen af kontrollen ved de indre grænser har ført til nye former for samarbejde, herunder etablering af fælles patruljeringer på slovakisk område. Desuden er der taget initiativ til en ny aftale om politisamarbejde for at strømline og styrke samarbejdet om alternative foranstaltninger. Tjekkisk-slovakisk grænseoverskridende politisamarbejde blev lettet af PCC-centret i Hodonín-Holíč.

Ved de fælles patruljeringer mellem Tjekkiet og Slovakiet udføres ikke blot grænseforvaltningsopgaver, men de er også en vigtig afskrækkende faktor i bekæmpelsen af grænseoverskridende kriminalitet. I betragtning af det bjergrige terræn fokuserer patruljerne på jernbanestationer, grænseoverskridende togforbindelser og forbindelsesveje. Hyppigheden af de fælles patruljeringer varierer fra region til region med 114 fælles patruljeringer (9-10 om måneden), herunder 10 patruljeringer på internationale togforbindelser, i Zlín-regionen i 2023 og én fælles patruljering om måneden på hver medlemsstats område i det sydlige Mæhren. Indtil den 12. december 2023 blev der udført fælles patruljeringer på tog på de grænseoverskridende højrisikoforbindelser på jernbanestationen Čadca.

Der er også etableret et samarbejde mellem grænsepolitifolk og udlændingepolitiet, Slovakiets nationale enhed for bekæmpelse af ulovlig migration, forbindelsesofficeren fra det tyske politi i Prag og ungarske modparter, primært gennem kolleger fra Slovakiet. Dette omfatter udveksling af operationelle oplysninger, som flere gange om måneden fører til en vellykket pågribelse af menneskesmuglere.

Tjekkiet har en specifik bilateral tilbagetagelsesaftale med Slovakiet om tilbagetagelse ved grænsen. Der har ikke været nogen særlige problemer med anvendelsen af denne aftale, selv om det nøjagtige antal tilbagetagelser til Tjekkiet, som de tjekkiske og slovakiske myndigheder har indberettet, ligger på mellem 162 og 63.

2.7 Slovakiets kontrol ved de indre grænser ved landgrænsen til Ungarn

- **Situationen ved grænsen**

Den 5. oktober 2023 genindførte Slovakiet kontrol ved de indre grænser til Ungarn med henvisning til et øget migrationspres langs Balkanruten til Schengenområdet samt en alvorlig trussel mod den interne sikkerhed og den offentlige orden. Ifølge de slovakiske myndigheder skyldtes det øgede pres delvis

indførelsen af kontrol ved de indre grænser ved grænsen mellem Østrig og Ungarn og stigningen i fælles patruljeringer i dette grænseområde.

De slovakiske myndigheder ophævede kontrollen ved de indre grænser den 22. januar 2024 efter den forbedrede migrationssituation og det vellykkede regionale samarbejde mellem Slovakiet, Østrig og Serbien.

Kontrollen blev udført på en fleksibel måde på grundlag af løbende risikoanalyser og overvågning af situationsbilledet. Systemisk kontrol (døgnet rundt) fandt kun sted på eller i nærheden af større indgangsveje, mens der blev foretaget ikkesystematisk kontrol ved mindre grænseovergangssteder og den grønne grænse. Der blev ikke rapporteret om nogen negative virkninger af kontrollen på trafikken over grænsen.

- **Samarbejde mellem Slovakiet og Ungarn**

I 2023 blev det grænseoverskridende samarbejde mellem Ungarn og Slovakiet styrket i form af et større antal fælles patruljeringer, daglig informationsudveksling og bilaterale møder på politisk og operationelt plan.

Den 31. august 2023 undertegnede lederne af de to medlemsstaters politi en aftale om ændring af reglerne for fælles patruljering langs Schengenområdets ydre grænse, der giver ungarske og slovakiske polititjeneste mulighed for at udføre fælles patruljeopgaver på hele det ungarske område. Siden juni 2022 har det slovakiske politi deltaget i kontaktpunkternes operationer sammen med deres østrigske modpart. Der er også tre fælles PCC-centre mellem Østrig og Ungarn.

De slovakiske myndigheder mener, at selv om det tætte samarbejde ikke forhindrede genindførelsen af kontrol ved de indre grænser, gjorde de etablerede kommunikations- og samarbejdskanaler det muligt at gennemføre den interne kontrol i tæt samarbejde med de ungarske myndigheder og bidrog til deres midlertidige karakter.

Selv om Ungarn beskriver den gældende bilaterale tilbagetagelsesaftale med Slovakiet som tilstrækkelig og rapporterer om 11 tilbagetagelser fra Slovakiet til Ungarn, er Slovakiet af den opfattelse, at aftalen er ineffektiv, og påpeger Ungarns holdning om, at landet kun vil tilbagetage personer, der først er indrejst ulovligt i Schengenområdet gennem Ungarn, og kræver en bevisstandard for de slovakiske myndigheder, som det er meget vanskeligt at opfylde.

2.8 Kontrol ved Polens indre grænser ved landgrænsen til Slovakiet

- **Situationen ved grænsen**

Den 4. oktober 2023 genindførte de polske myndigheder kontrol ved landgrænsen til Slovakiet, idet de henviste til et øget migrationspres langs Balkanruten til Schengenområdet. De polske myndigheder ophævede kontrollen ved de indre grænser den 2. marts 2024 efter den betydelige reduktion i antallet af irregulære passager og Tjekkiets tidligere beslutning om at ophæve kontrollen.

De polske myndigheder fremsendte listen over grænseovergangssteder udpeget i henhold til artikel 27, stk. 1, litra c), i Schengengrænsekodeksen ved grænsen til Slovakiet med angivelse af 21 steder, herunder tre jernbaneforbindelser.

Grænsekontrollen blev udført på en ikkesystemisk måde på grundlag af risikoanalyser, der kun var rettet mod indgående trafik. Der var ingen tegn på trafikal trængsel på grund af kontrollen.

I perioden 4. oktober 2023 til 11. februar 2024 blev 1 516 378 personer og 665 194 køretøjer kontrolleret, 36 personer blev pågrebet, og der blev udstedt 53 afslag på indrejse. Desuden blev der registreret 559 ulovlige grænsepassager, mens 1 758 personer blev afvist.

- **Samarbejde mellem Polen og Slovakiet**

De polske og slovakiske myndigheder (politi og grænse) udveksler regelmæssigt oplysninger på både centralt og lokalt plan gennem de etablerede kontaktpunkter og samarbejdscentre ved de indre grænser. Oplysninger mellem PCC-centrene om Polens sydlige grænser udveksles i de sikre transeuropæiske telematiktjenester mellem administrationer (s-Testa). En eventuel overgang til netværksprogrammet til sikker informationsudveksling (SIENA) vil blive koordineret af politimyndighederne.

Fælles patruljering langs hele den polsk-slovakiske grænse gennemføres på grundlag af en bilateral aftale mellem Polen og Slovakiet under det polske og slovakiske politi- og toldsamarbejdscenters ansvar. Den har til formål at bekæmpe grænseoverskridende kriminalitet, irregulær migration og menneskesmugling. I 2023 blev der organiseret 74 patruljeringer, heraf 37 på polsk område og 37 på slovakisk. Fremgangsmåden for disse patruljeringer bestemmes af risikoanalyser og operationelle oplysninger fra PCC-centret og udføres af medarbejdere, der har gennemgået fælles træning. Polen og Slovakiet har to PCC-centre.

Siden 1993 har der været en bilateral tilbagetagelsesaftale mellem Polen og Slovakiet, men oplysningerne om dens gennemførelse i praksis er modstridende. Polen oplyser, at alle anmodninger om tilbagetagelse i perioden 1. oktober til 31. januar 2024 (i alt 147) blev afvist af Slovakiet på grund af manglende dokumentation for transit gennem landets område, men Slovakiet angiver i alt 150 tilbagetagelser fra Polen til Slovakiet. Spørgsmålet er fortsat genstand for regelmæssige drøftelser og forhandlinger på både ministerplan og operationelt plan.

2.9 Italiens genindførelse af kontrollen ved de indre grænser ved landgrænsen til Slovenien

- **Situationen ved grænsen**

Den 21. oktober 2023 genindførte de italienske myndigheder kontrol ved landgrænsen til Slovenien på grund af en øget trussel om vold i Den Europæiske Union, som blev yderligere forværret af det konstante migrationspres ad sø- og landvejen. Den nuværende meddelelse udløber den 18. juni 2024.

De italienske myndigheder har fremlagt en liste over grænseovergangssteder, der er udpeget i henhold til Schengengrænsekodeksens artikel 27, stk. 1, litra c), ved grænsen til Slovenien, hvor der angives 57 steder (en international jernbane, tre internationale motorveje og 53 internationale veje), hvor der foretages kontrol.

I perioden 21. oktober 2023 til 31. januar 2024 blev 203 836 personer og 120 279 køretøjer kontrolleret ved indrejse. Der blev afsløret 1 885 irregulære tredjelandstatsborgere, og 55 smuglere blev arresteret. Der blev udstedt 1 090 afslag.

Tilbagetagelser er mulige på grundlag af en aftale mellem Slovenien og Italien fra 1996, men de italienske myndigheder rapporterede, at de slovenske myndigheders hyppige undladelse af at acceptere forenklet tilbagetagelser har bidraget til beslutningen om at genindføre grænsekontrol. I den forbindelse præciserede de slovenske myndigheder, at Slovenien tilbagetager alle personer, for hvilke betingelserne for forenklet tilbagetagelse er opfyldt i overensstemmelse med den bilaterale tilbagetagelsesaftale med Italien.

De italienske myndigheder har truffet foranstaltninger til at begrænse indvirkningen på trafikken over grænsen, navnlig for indbyggere i grænseområder. Kontrollen er målrettet og baseret på risikoanalyser. Den faste kontrol har været begrænset til større grænsepassager (12 ud af 57). Den udføres af det italienske grænsepoliti med støtte fra andre retshåndhævende myndigheder.

- **Samarbejde mellem Italien og Slovenien**

På centralt plan udveksles migrationsrelaterede data hver anden uge med den slovenske forbindelsesofficer i Italien. På lokalt plan afholdes der hyppige møder og udvekslinger af mere uformel karakter. Oprettelsen af en mere permanent struktur for informationsudveksling drøftes i øjeblikket på regelmæssige fysiske møder eller fjernmøder, hvor Kroatien også deltager¹³.

Fælles patruljeringer, der har til formål at håndtere sekundære bevægelser og grænseoverskridende kriminelle aktiviteter, er baseret på gennemførelsesprotokollen fra 2019 til politisamarbejdsaftalen fra 2007. Efter en suspension på grund af pandemien er denne kontrol nu blevet genoptaget på både vej- og jernbaneforbindelser.

Mellem den 23. oktober 2023 og den 4. februar 2024 foretog det italienske grænsepoliti 29 kontroller, hvor 108 personer blev kontrolleret. Hver måned foretager det italienske og slovenske politi i gennemsnit 22 fælles patruljeringer: fire på italiensk område og 18 på slovensk område. Siden Italiens midlertidige genindførelse af kontrol ved de indre grænser er 252 ulovlige grænsepassager blevet registreret ved fælles patruljeringer ved grænsen mellem Slovenien og Italien.

Det italienske politi, Carabinieri, Guarda di Finanza, og det slovenske politi samarbejder også med det østrigske og tyske forbundspoliti i PCC-centret i Törl-Maglern. Siden november 2023 er der udviklet nye initiativer til styrkelse af det operationelle samarbejde inden for de trilaterale rammer mellem Italien, Slovenien og Kroatien.

2.10 Sloveniens kontrol ved de indre grænser til Kroatien og Ungarn

- **Situationen ved grænsen**

Den 21. oktober 2023 genindførte de slovenske myndigheder kontrol ved de indre grænser ved landgrænsen til Kroatien og Ungarn på grundlag af trusler mod den offentlige orden og den interne sikkerhed i EU som følge af situationen i Mellemøsten og Ukraine, nylige terrorangreb og risikoen for, at terrorister infiltrerer migrantstrømme, organiseret kriminalitet på Vestbalkan, herunder menneskesmugling. Den nuværende genindførelse udløber den 21. juni 2024.

De slovenske myndigheder har forelagt listen over grænseovergangssteder, der er udpeget i henhold til artikel 27, stk. 1, litra c), i Schengengrænsekodeksen, ved grænsen til Kroatien med angivelse af 33 steder og ved grænsen til Ungarn ni steder. Sideløbende med gennemførelsen af ind- og udrejsekontrol ved grænseovergangsstederne rapporterede de slovenske myndigheder, at ordningen for grænseovervågning mellem grænseovergangssteder til Kroatien, som var blevet suspenderet efter den fulde anvendelse af Schengenreglerne, er blevet genetableret med mobile patruljer og forskellige tekniske (stationære og mobile) midler til overvågning af statsgrænsen.

Slovenien indsamler ikke statistikker over antallet af kontrollerede personer, men har anført, at der mellem den 21. oktober 2023 og den 31. januar 2024 blev foretaget ca. 600 000 kontroller

¹³ Yderligere oplysninger om det trilaterale samarbejde mellem Kroatien, Italien og Slovenien findes i afsnit 3 i denne rapport.

i Schengeninformationssystemet (SIS) i forbindelse med kontrol ved landets landgrænser. I samme periode blev i alt 15 243 irregulære migranter og 252 smuglere pågrebet i forbindelse med genindførelsen af kontrol ved både Kroatiens og Ungarns indre grænser. Mellem den 19. oktober 2023 og den 21. december 2023 blev der konstateret 9 851 ulovlige grænsepassager (59 411 for hele 2023). Kroatien har ikke desto mindre sat spørgsmålstegn ved, om ressourcerne til grænsekontrol ved grænseovergangsstederne ved de indre grænser ikke kunne bruges bedre på overvågning af den grønne grænse.

Ved 13 grænseovergangssteder svarende til de vigtigste trafikkorridorer har politiets tilstedeværelse været konstant (døgnet rundt), hvor der blev foretaget selektiv kontrol fra faste steder. Her anvendes to separate baner, en for personer, der er omfattet af retten til fri bevægelighed, og en for alle andre personer, lejlighedsvis for at sikre en bedre trafikafvikling. Afhængigt af kategorien giver nogle af disse grænseovergangssteder desuden mulighed for passage af international passager- og godstrafik, mens andre udelukkende muliggør passage af personer, der har ret til fri bevægelighed i henhold til EU-retten. Ved alle andre grænseovergangssteder er kontrollen blevet udført af mobile patruljer som målrettet og selektiv kontrol baseret på risikoanalyser. Der blev lagt særlig vægt på at lette grænsetrafikken for indbyggere i grænseområdet.

Kroatien rapporterede om trængsel ved to grænseovergangssteder med Kroatien, Macelj/Gruškovje og Bregana/Obrežje, samt i spidsbelastningsperioder og helligdage. For at få trafikken til at glide lettere ved grænseovergangen Macelj/Gruškovje flyttede det slovenske politi salget af vignetter fra passager- til fragtterminalen. De slovenske myndigheder registrerede 13 rapporter om ventetid ved tre af de godkendte grænseovergangssteder med en gennemsnitlig ventetid på ca. 20 minutter mellem kl. 14 og kl. 20. Ifølge Slovenien var hovedårsagen til forsinkelserne ferietrafik. Slovenien anførte, at der blev stillet yderligere personale og baner til rådighed for at mindske ventetiden.

- **Samarbejde**

Der er tætte kontakter mellem Slovenien og Kroatien samt Slovenien og Ungarn på både politisk og operationelt plan. Informationsudvekslingen finder sted via etablerede kanaler, både bilateralt og i forbindelse med regionale initiativer. Den første fælles risikovurdering af irregulær migration ved den fælles grænse mellem Kroatien og Slovenien er i øjeblikket i gang. Der er ikke foretaget fælles risikovurderinger med Ungarn forud for genindførelsen af kontrollen ved de indre grænser.

Siden genindførelsen af kontrollen ved de indre grænser er der hver måned foretaget 68 fælles patruljeringer mellem Slovenien og Kroatien: 41 på kroatisk område og 27 på slovensk område. Under disse fælles patruljeringer blev der registreret i alt 144 irregulære grænsepassager ved grænsen mellem Slovenien og Kroatien. Der er i gennemsnit blevet foretaget 25 blandede patruljeringer om ugen på jernbanestationer og på tog.

Der foretages fire fælles patruljeringer hver måned af de slovenske myndigheder og det ungarske politi: to på ungarsk område og to på slovensk område. Der blev ikke rapporteret om irregulære grænsepassager i forbindelse med den fælles patruljering ved grænsen mellem Slovenien og Ungarn. Ved politisamarbejdscentret i Dolga Vas ved grænsen mellem Slovenien og Ungarn arbejder det slovenske og ungarske grænsepoliti sammen med deres østrigske og kroatisk kolleger.

Slovenien har indgået en bilateral tilbagetagelsesaftale med både Kroatien og Ungarn, som alle parter anser for at være tilfredsstillende. Ikke desto mindre er antallet af indberettede tilbagetagelser lavt. Slovenien tilbagetog to personer fra Ungarn i oktober og november 2023, men ingen personer blev tilbagetaget til Ungarn. Kroatien har accepteret to anmodninger om tilbagetagelse siden oktober 2023.

Landet accepterede imidlertid ikke nogen af de 2 628 anmodninger om tilbagetagelse i henhold til den uformelle procedure, da Kroatien ikke tilbagetager personer, der allerede har indgivet en anmodning om international beskyttelse i Slovenien.

Teksten til en ny bilateral aftale med Kroatien om politisamarbejde blev første gang drøftet i 2018, men er stadig under forhandling på politisk plan. I forbindelse med lettelse af grænseoverskridende politioperationer afventer Slovenien den kroatisk erklæring i henhold til artikel 41 i konventionen om gennemførelse af Schengenaf talen om fastlæggelse af procedurerne for forfølgelse over grænserne på kroatisk område.

Siden november 2023 er der udviklet nye initiativer til styrkelse af det operationelle samarbejde inden for de trilaterale rammer mellem Italien, Slovenien og Kroatien¹⁴.

3. Eksisterende rammer for regionalt samarbejde

Ud over det øgede bilaterale samarbejde mellem nabomedlemsstater er tendensen til mere regionalt samarbejde støt stigende. Dette samarbejde tager form både på politisk og operationelt plan og omfatter i stigende grad tredjelande under en "tilgang, hvor ruten ses som helhed". Sådanne initiativer fungerer som vigtige fora for drøftelse af styrket samarbejde og informationsudveksling og omfatter Visegrad+-processen, Salzburgforummet, Brdoprocessen, den fælles koordineringsplatform, det fælles trilaterale samarbejde mellem Italien, Slovenien og Kroatien, grænsesikkerhedstaskforcen mellem Ungarn, Østrig og Serbien samt de operationelle taskforcer (OHF) Vistula og Zebra.

Visegrad+-processen blev indledt af Tyskland i november 2023 og har til formål at indsamle oplysninger og regelmæssigt udarbejde en situationsrapport pr. deltagende land (Østrig, Tyskland, Ungarn, Polen, Tjekkiet, Slovakiet og Serbien) i et fælles format. Et første ekspertgruppemøde om Vestbalkan blev afholdt i Ungarn den 19. december 2023 med deltagelse af Serbien. Det andet møde fandt sted i Tjekkiet den 14. og 15. februar 2024. Den nye regionale informationsudvekslingsmekanisme begyndte derefter at producere resultater i marts 2024.

Salzburg-forummet er et centraleuropæisk sikkerhedspartnerskab baseret på et initiativ fra det østrigske forbundsindenrigsministerium, som Østrig, Bulgarien, Kroatien, Tjekkiet, Ungarn, Polen, Rumænien, Slovakiet og Slovenien deltager i. Slovenien og Østrig var medarrangør af en ministerkonference den 11. og 12. december 2023 for medlemmerne af Salzburg-forummet i Brdo pri Kranju for at drøfte et tættere regionalt samarbejde, Schengenområdets fremtid og bekæmpelsen af smugling af migranter. Schengenkoordinatoren deltog også i konferencen. Østrig har pr. 1. januar 2024 overtaget formandskabet for Salzburg-forummet i første halvdel af 2024. Den næste ministerkonference afholdes den 25. og 26. juni 2024 i Østrig med særligt fokus på forebyggelse af smugling af migranter og menneskehandel.

Brdoprocessen blev indledt i 2013 af Slovenien og Kroatien med deltagelse af kandidatlande og potentielle kandidatlande fra Vestbalkan samt andre medlemsstater. På det 12. uformelle møde den 21. og 22. marts 2024 gjorde indenrigsministrene i Brdoprocessen, herunder Italien, status over gennemførelsen af tidligere aftaler om håndtering af migration og bekæmpelse af smugling af migranter langs Vestbalkanruten.

¹⁴ Yderligere oplysninger om det trilaterale samarbejde mellem Kroatien, Italien og Slovenien findes i afsnit 3 i denne rapport.

Den **fælles koordineringsplatform** med forskellige medlemsstater og EU-agenturer tilbyder fortsat støtte til kapacitetsopbygning inden for migration og grænseforvaltning med fokus på Vestbalkan og med henblik på at reagere hurtigt på skiftende ruter gennem koordineret og tæt udveksling af oplysninger.

Siden november 2023 har **italienske, kroatiske og slovenske myndigheder** gjort en fælles indsats for at intensivere deres trilaterale grænseoverskridende samarbejde. Den 14. november 2023 blev politicheferne i Italien, Slovenien og Kroatien enige om yderligere at formalisere det operationelle politisamarbejde. I slutningen af februar 2024 underskrev politicheferne en hensigtserklæring om at styrke det trilaterale politisamarbejde, herunder fælles patruljeringer og informationsudveksling. De tekniske drøftelser om gennemførelsen af de foranstaltninger, der er fastsat i erklæringen, blev indledt i marts 2024. Indenrigsministrene mødtes for tredje gang den 21. marts 2024 i tilknytning til det uformelle møde i Brdoprocessen. Dette møde førte til en yderligere styrkelse af samarbejdsinitiativerne, herunder styrkelsen af de fælles italiensk-slovenske og slovensk-kroatiske patruljeringsaktiviteter, Italiens beslutning om at tilslutte sig den operationelle taskforce Zebra (OTF Zebra) og aftalen om at organisere trilaterale patruljeringer med kroatiske, slovenske og italienske grænse- og politimyndigheder ved den kroatiske grænse til Bosnien-Hercegovina.

Ungarn og Østrig har indledt drøftelser om oprettelsen af en **taskforce for grænsesikkerhed (BSTF)**, som vil være baseret på en trepartsaftale mellem Ungarn, Serbien og Østrig og give mulighed for øget samarbejde mellem de berørte parter. Formålet med taskforcen er at støtte de nationale myndigheder i bekæmpelsen af grænseoverskridende kriminalitet og grænsebeskyttelsen.

I februar 2024 tog de polske myndigheder initiativ til at oprette den **operationelle taskforce Vistula** (OTF Vistula). OTF Vistula samler retshåndhævende myndigheder fra Polen, Tyskland, Tjekkiet, Slovakiet, Litauen, Ungarn og Ukraine og har til formål at pågribe vigtige mål, der er involveret i menneskesmugling i Østeuropa og gennem Vestbalkanruten.

I marts 2024 blev **den operationelle taskforce Zebra** (OTF Zebra) operationel med deltagelse af Bosnien-Hercegovina, Kroatien, Tyskland og Slovenien, Europol og siden udgangen af marts 2024 Italien. OTF Zebra er rettet mod organiserede kriminelle grupper, der er involveret i aktiv smugling af migranter langs Vestbalkanruten fra Bosnien-Hercegovina, med det formål at forbedre informationsudvekslingen mellem de retshåndhævende myndigheder og øge effektiviteten af efterforskningsforanstaltningerne.

4. Vigtigste bemærkninger og vejen frem

Selv om en række medlemsstater fortsat har genindført kontrol ved de indre grænser, har den igangværende dialog, som Schengenkoordinatoren indledte i efteråret 2022, skabt en ramme for udveksling af oplysninger og praksis mellem medlemsstaterne. Dette har muliggjort en mere målrettet og fleksibel genindførelse af kontrol ved de indre grænser, hvor kontrollen — selv om den varierer i intensitet og omfang afhængigt af stedet — ofte er ikkesystematisk, baseret på risikovurdering og ledsaget af afbødende foranstaltninger for ikke at forstyrre trafikken over grænsen.

Som anført i rapporten af 23. november 2023 fortsætter medlemsstaterne deres bestræbelser på at intensivere det grænseoverskridende samarbejde på forskellige områder og på forskellige niveauer. Navnlig er det bilaterale retshåndhævelsessamarbejde i overensstemmelse med Kommissionens henstilling (EU) 2024/268 øget, efterhånden som medlemsstaterne i højere grad anvender fælles

aktiviteter såsom fælles politipatruljering i fælles grænseområder og samarbejde om tilbagesendelse. Daglig kontakt og informationsudveksling i fælles servicecentre og politi- og tolsamarbejdscentre (PCC-centre) er fortsat af afgørende betydning for at sikre situationsbevidsthed og bekæmpe grænseoverskridende kriminalitet, herunder menneskesmugling i grænseområder.

De fremskridt, der er gjort i denne henseende, og det generelle fald i sekundære bevægelser har ført til en forbedring af situationen ved flere grænseafsnit (navnlig den polsk-slovakiske grænse, den tjekkisk-slovakiske grænse og den slovakisk-ungarske grænse), hvilket har gjort det muligt for Tjekkiet at ophæve kontrollen ved de indre grænser fra januar 2024, Slovakiet fra februar 2024 og Polen fra marts 2024.

Lignende fremskridt ses ved landegrænserne mellem Italien og Slovenien samt Slovenien og Kroatien, hvor det forstærkede trilaterale samarbejde mellem Kroatien, Italien og Slovenien allerede er omsat til konkrete tiltag. Det kan forventes, at et sådant intensivt samarbejde vil føre til ophævelse af den italienske og slovenske grænsekontrol i de kommende måneder.

I overensstemmelse med den tendens, der blev konstateret i rapporten af 23. november 2023 og EU's handlingsplan for Vestbalkan, deltager medlemsstaterne i stigende grad i regionale former for samarbejde, der undertiden også involverer tilgrænsende tredjelande, inden for rammerne af en "tilgang, hvor ruten ses som helhed". Initiativer som Visegrad+-processen, Salzburgforummet og Brdoprocessen samt de tilbagevendende og vellykkede gennemførelsesmissioner for EU's handlingsplan for Vestbalkan¹⁵ fungerer som vigtige fora for drøftelse af styrket samarbejde og udveksling af oplysninger.

Tilbagetagelser ved grænsen vil blive lettet med indførelsen af den nye overførselsprocedure under den reviderede Schengengrænsekodeks. Denne procedure vil gøre det muligt for medlemsstaterne effektivt at håndtere sekundære bevægelser ved deres indre grænser uden at skulle ty til kontrol ved de indre grænser.

Det er vigtigt at bemærke, at den nyligt vedtagne revision af Schengengrænsekodeksen imødekommer medlemsstaternes opfordring til at styrke de værktøjer, der er nødvendige for effektivt at imødegå sikkerhedstrusler uden at gøre brug af kontrol ved de indre grænser. På denne baggrund opfordrer Kommissionen alle medlemsstater til at udfase den eksisterende kontrol ved de indre grænser i retning af en mere bæredygtig fælles forvaltning af fælles udfordringer. Medlemsstaterne opfordres til at evaluere alle relevante elementer i den nye retlige ramme, når de vurderer behovet for at genindføre kontrol ved de indre grænser, ud over den nuværende meddelelsesperiode.

I den forbindelse opfordres medlemsstaterne til at konsolidere og videreudvikle deres bilaterale og multilaterale grænseoverskridende samarbejdsinitiativer i grænseområder og gøre fuld brug af de alternative foranstaltninger, de har til rådighed, i overensstemmelse med henstilling (EU) 2024/268.

Schengenkoordinatoren vil indlede en ny fase af dialogen med medlemsstaterne i lyset af de nye regler i den nyligt vedtagne Schengengrænsekodeks, navnlig for at drøfte medlemsstaternes forpligtelser ved de indre grænser, hvor kontrollen er blevet genindført. I denne forbindelse og i lyset af de forskellige fremgangsmåder, som Kommissionen har konstateret i forbindelse med gennemførelsen af EU-

¹⁵ Siden lanceringen af EU's handlingsplan for Vestbalkan i december 2022 har GD HOME's tjenestegrene tilrettelagt en række gennemførelsesmissioner til landene på Vestbalkan med deltagelse af repræsentanter for de relevante medlemsstater i regionen samt EU-agenturer og GD NEAR.

Domstolens dom i sag C-143/22, vil Schengenkoordinatoren indlede drøftelser med medlemsstaterne og aktivt støtte dem i at sikre en sammenhængende anvendelse og opfyldelse af dommen. Kommissionen vil også fortsat bistå medlemsstaterne i deres bestræbelser på at intensivere det regionale samarbejde i overensstemmelse med ånden i den nye "tilgang, hvor ruten ses som helhed". Schengenkoordinatoren vil fortsat regelmæssigt aflægge rapport i Schengenrådet om status og de fremskridt, der er gjort i denne henseende.